

Nr 165.

Godkänd av första kammaren den 29 april 1942.

Godkänd av andra kammaren den 29 april 1942.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1942/43 till ny posthusbyggnad i Borås m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 68.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under kapitalbudgeten (bilaga 4, punkt 5) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bli riksdagen förelagd, till Posthusbyggnad i Borås för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 965,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 90, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 27 februari 1942, föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det såsom bilaga till statsrådsprotokollet fogade avtalet rörande försäljning av postverkets fastigheter i kvarteret Iris i Borås m. m. med rätt för Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i avtalet, som i statsrådsprotokollet angivits, dels ock till Posthusbyggnad i Borås för budgetåret 1942/43 i kapitalbudgeten under rubriken Statens affärsverksfonder, Postverket, anvisa ett reservationsanslag av 965,000 kronor.

Med hänsyn till det ovissa tidsläget kan utan tvivel ifrågavarande tämligen vittutseende förslag till nytt centralposthus i Borås vara ägnat att ingiva viss tveksamhet. Enbart byggnadskostnaderna uppskattas till 2,170,000 kronor. Vidare skulle till de höga kostnader, 680,500 kronor, postverket därutöver redan haft att vidkännas för erforderligt tomtförvärv från enskilda, komma en ytterligare utgift. Borås stad har nämligen i samband med erforderlig ändring av stadsplanen betingat sig att framdeles få förvärva den mark, på vilken nuvarande posthuset är beläget, för en köpeskilling av 100,000 kronor, vilket belopp icke oväsentligt understiger saluvärdet.

Behovet och ändamålsenligheten av den föreslagna nybyggnaden ha redan tidigare ägnats en ingående prövning i samband med att riksdagen år 1939 anvisat anslag till inköp av erforderlig tomtmark. Erinras må att de egentliga byggnadskostnaderna redan då uppskattades till 1,820,000 kronor mot för närvarande 2,170,000 kronor. Det nu framlagda förslaget innebär emellertid ett betydligt bättre utnyttjande av tomtmarken än som förutsattes i det tidigare förslaget.

I syfte att göra byggnadsföretaget mera räntabelt har vid byggnadens planläggning räknats med att de översta våningarna skulle inredas till kontorslägenheter avsedda för uthyrning. Med hänsyn till byggnadens centrala läge har det antagits, att det skulle bli jämförelsevis lätt att uthyra dylika kontorslägenheter. Riksdagen finner för sin del tillrådligt, att man beträffande detta led av byggnadsprogrammet förhåller sig i viss mån avvaktande. Byggnadsplanen

torde därför icke böra definitivt fastställas redan nu, utan dess närmare utformning lärer, såsom generalpoststyrelsen själv framhållit, få bli beroende på hur möjligheterna till en gynnsam uthyrning kunna komma att te sig.

I de av departementschefen till 2,170,000 kronor beräknade byggnadskostnaderna ingår en kostnadsökning på 20,000 kronor för utbyggnad, på sätt 1940 års civila byggnadsutredning föreslagit, även av hörnet vid Torg- och Holmsgatorna. Enligt avtalet med Borås stad skulle nybyggnaden här något indragas för att mera luft och rymd skulle erhållas i de tränga passagerna i huvudentrén. Riksdagen har ej någon erinran att framställa mot en jämkning i byggnadsplanen i detta avseende.

Riksdagen förutsätter, att vid rivningen av postverkets nuvarande, å den av staden inköpta marken belägna byggnad någon gatumarkersättning från telegrafverket i dess egenskap av ägare till grannfastigheten icke skall behöva ifrågakomma.

Enligt 1940 års civila byggnadsutrednings granskning av byggnadsplanen skulle den av generalpoststyrelsen, ursprungligen beräknade byggnadskostnaden, 2,300,000 kronor eller 72 kronor 32 öre per kubikmeter, kunna minskas med cirka 5 procent. Byggnadsstyrelsen har vid sin motsvarande granskning angivit kostnaden till 2,155,000 kronor eller alltså 145,000 kronor mindre än vad generalpoststyrelsen angivit. Till huvudsaklig del synas emellertid dessa begränsningar vara att hänföra till antagna lägre å-priser.

Vad angår de förutsatta verkliga besparingarna märkes till en början ett av byggnadsutredningen framfört förslag att flytta entréerna till trapphusen från huvudfasaden mot Torggatan till båda sidogatorna Hallbergsgatan och Holmsgatan. Med hänsyn till byggnadens avsedda karaktär av kontorsfastighet måste riksdagen ställa sig betänksam till detta förslag. Även i övrigt omfattar byggnadsstyrelsens och byggnadsutredningens förslag allenast vissa mindre jämkningsar, såsom minskning av en av trafikskäl tänkt portik vid postkontorets huvudingång mot Torggatan, sänkning av rumshöjder, enklare fasad- och fönsterbeklädnad, insättning av billigare fönster och dörrar samt begränsning av glas- och glasbetongpartier. Riksdagen förutsätter, att dessa detaljspörsmål ytterligare omprövas i samband med byggnadsritningarnas närmare utarbetande, varvid mot de direkta besparingarna självfallet måste vägas fördelar och nackdelar med avseende å byggnadens användbarhet för olika delvis rätt tekniskt betonade postala ändamål, underhållsutgifter liksom också i viss mån möjligheterna att erhålla de planerade kontorslokalerna fördelaktigt uthyrda.

Med åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till förevarande proposition, *dels* bemyndigat Kungl. Maj:t att godkänna det såsom bilaga till statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 27 februari 1942 fogade avtalet rörande försäljning av postverkets fastigheter i kvarteret Iris i Borås m. m. med rätt för Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i avtalet, som av departementschefen angivits, *dels ock* till Posthusbyggnad i Borås för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under rubriken Statens affärsverksfonder, Postverket, anvisat ett reservationsanslag av 965,000 kronor.

Stockholm den 29 april 1942.

Med undersätlig vörndnad.